

LEGO Treinen

LEGO Treinen

Bart Caris

LEGO®, DUPLO® en het LEGO logo® zijn geregistreerde merkuitingen van de LEGO Group uit Denemarken. Dit boek is volledig onafhankelijk van de LEGO Group tot stand gekomen.

Veel materiaal uit dit boek is verkregen via LEGO® catalogi, folders, instructies bij de sets en andere documentatie van de LEGO Group.

Eerste uitgave, november 2013

Copyright © 2013, Bart Caris, Roermond, Nederland.

Alle rechten voorbehouden.

ISBN: 9789402112092

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave.....	5
Inleiding.....	7
Hoofdstuk 1: De geschiedenis van LEGO	9
Hoofdstuk 2: De blauwe rails periode (1966-1979).....	13
Hoofdstuk 3: De grijze rails periode (1980-1990)	44
Hoofdstuk 4: De 9 volt periode (1991-2007)	63
Hoofdstuk 5: De RC periode (Vanaf 2006).....	96
Hoofdstuk 6. PRIMO en DUPLO LEGO treinen	105
Hoofdstuk 7: Overige LEGO treinen.	126

Inleiding

In dit boek wordt in kaart gebracht welke LEGO treinen er de afgelopen decennia door LEGO zijn gemaakt en verkocht.

Tijdens het onderzoek dat aan dit boek ten grondslag ligt, was snel duidelijk dat dit een hele kluif is.

Welke sets zijn er allemaal uitgegeven? Wat hoort er allemaal bij het treinenthema. Denk bijvoorbeeld aan stationsgebouwen en ander spoorwegen gerelateerde sets. Bij welke thema's horen bepaalde sets? Wat kunnen we beschouwen als de eerste trein? Voordat LEGO met de plastic LEGO blokjes op de markt kwam, werden er namelijk al treinen van hout gemaakt.

Deze houten treinen worden al sinds de jaren 30 van de twintigste eeuw gemaakt en verkocht.

Dit boek beperkt zich echter tot de treinen die van de bekende kunststof LEGO onderdelen gemaakt worden. De eerste sets zijn in 1966 door LEGO uitgegeven. Dit is dan ook het absolute beginpunt. In het laatste hoofdstuk, overige treinen, wordt ook, zonder de intentie te hebben een compleet overzicht te geven, naar andere treinproducten die door LEGO gemaakt zijn gekeken. Zo waren er een aantal sets waarmee een trein gemaakt kon worden, veelal in een ander formaat, of er waren voorbeelden van een trein met een rails van uitsluitend LEGO blokjes.

Lego plaat, met als voorbeeld een trein op rails van uitsluitend lego blokjes

Het boek start met een korte samenvatting van de ontstaansgeschiedenis van LEGO.

In de hoofdstukken die daarop volgen, wordt gekeken naar de diverse treinperiodes die duidelijk te herkennen zijn:

- De blauwe rails periode (1966-1979).
- De grijze rails periode (1980-1990).
- De 9 volt periode (1991-2007).
- De RC periode (Vanaf 2006).

Hoofdstuk 6 gaat over de PRIMO en DUPLO treinen, die sinds 1983, het jaar van de eerste DUPLO trein, verschenen zijn.

En in het laatste hoofdstuk dus aandacht voor overige treinproducten, zonder daarbij de intentie te hebben compleet te zijn.

Hoofdstuk 1: De geschiedenis van LEGO

In de jaren 30 van de twintigste eeuw was Ole Kirk Christiansen genoodzaakt vanwege de crisis om zijn timmerwerkplaats in het Deense plaatsje Billund op een andere manier voort te zetten. Hij besloot om in plaats van meubels en houtbewerking voor de bouw zich te gaan richten op houten speelgoed. Een van de eerste houten speelgoed items die hij maakte was een jojo.

Toen de jojo rage voorbij was gebruikte Ole Kirk de twee ronde schijven van de jojo's als wielen voor auto's.

In 1934 kreeg het bedrijf de naam LEGO. Het woord LEGO was door Christiansen samengevoegd vanuit de Deense woorden leg godt, wat "speel goed" betekent. Later ontdekte de Lego Group dat "Lego" in het Latijn "Ik voeg samen" betekent.

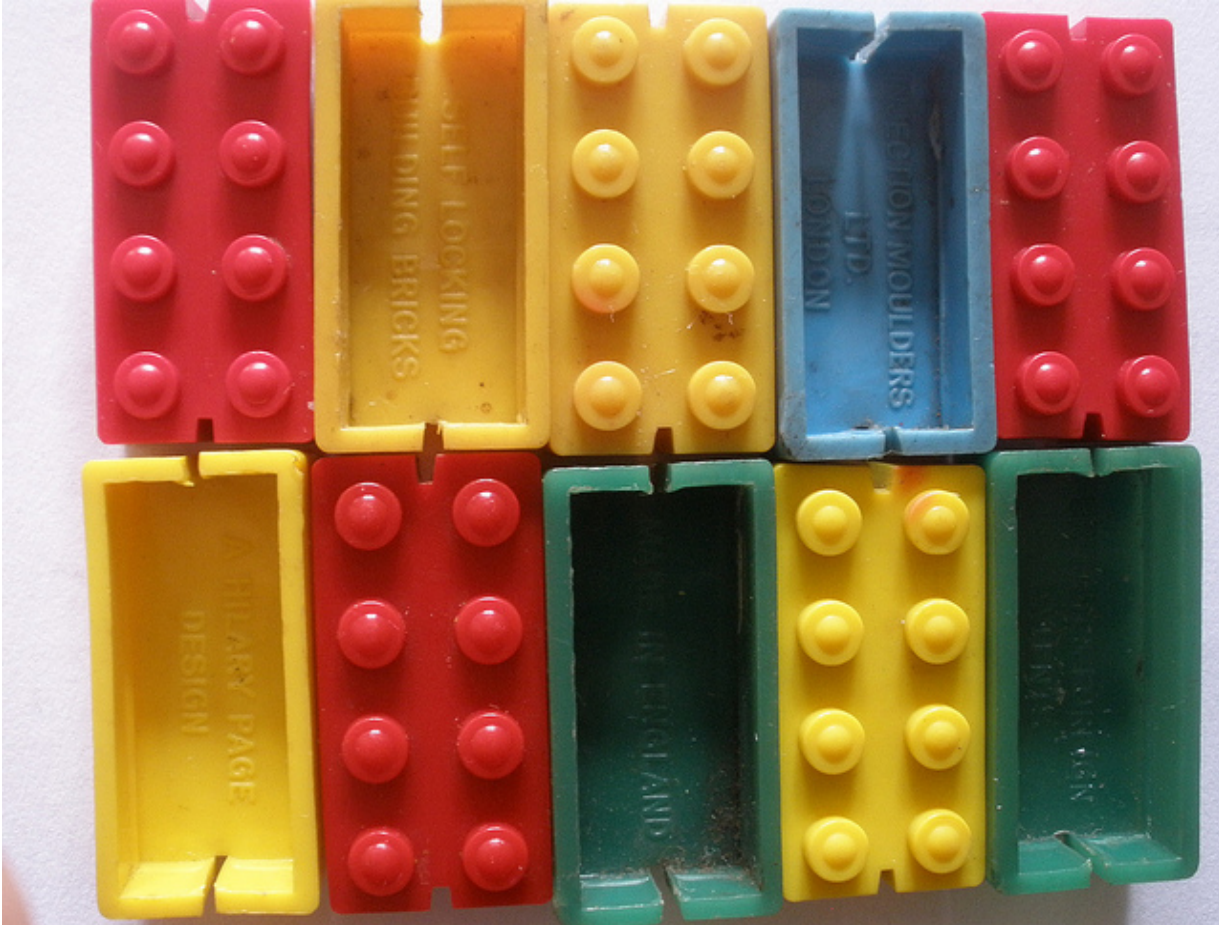
In 1946 ziet Ole Kirk Christiansen op een beurs een plastic spuit giet machine.

Hij besluit een machine voor de firma aan te schaffen.

In de begin periode worden er allerlei kleine plastic speelgoed items geproduceerd, zoals een plastic vis rammelaar.

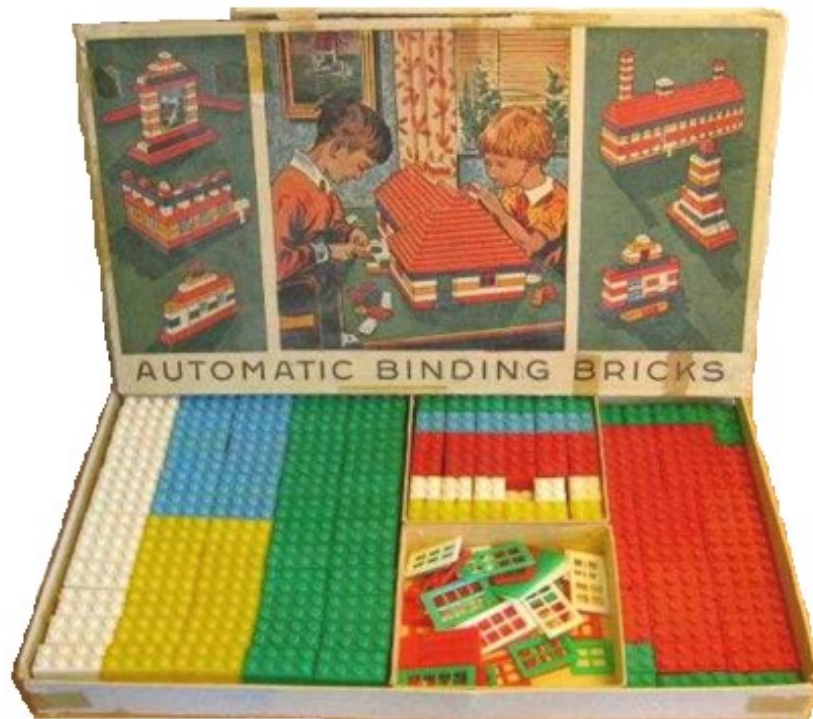
In 1949 startte LEGO met de fabricage van bouwblokjes. LEGO was hierbij geïnspireerd op de Kiddicraft blokjes die sinds 1939 in Engeland gemaakt werden door de firma van Hilary Harry Fisher Page. De LEGO eerste blokjes werden Automatic Binding Bricks genoemd. Ze lijken erg op de blokjes die we nu kennen, maar ze leken ook veel op de Kiddicraft blokjes.

Kiddicraft blokjes

Automatic Bindings Bricks van LEGO

Automatic Bindings Bricks van LEGO

De blokjes werden gemaakt van een zachter soort plastic dan de huidige blokjes, namelijk van Cellulose Accetaat. (CA)

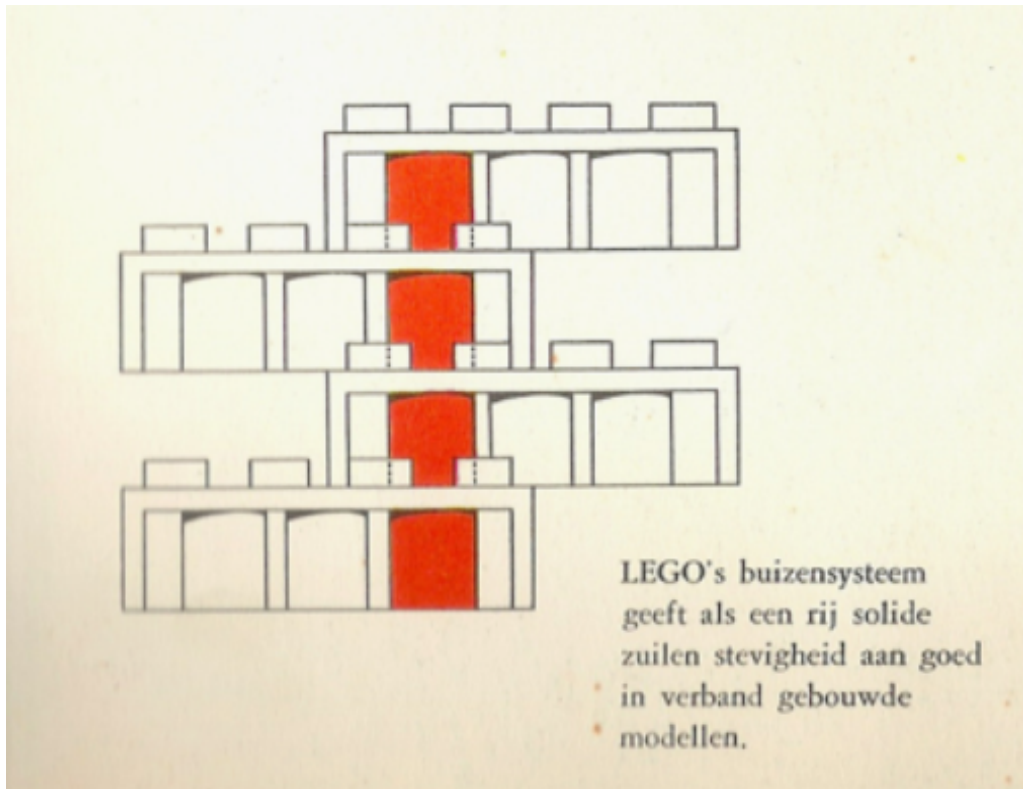
Vanaf 1952 werden de automatic binding bricks LEGO Mürsten genoemd.

LEGO Mürsten

Het nadeel van de LEGO Mürsten was dat de blokjes niet goed op elkaar bleven zitten en dat een bouwwerk dus snel instortte.

In 1958 kwam LEGO met een verbeterde versie van het blokje. Er zaten nu ronde buisjes in de lego blokjes. Daardoor bleven de blokjes beter aan elkaar zitten. Deze blokjes waren nog steeds van CA kunststof gemaakt.

In 1963 werd de tot op dat moment gebruikte kunststof celluloseacetaat vervuild voor het stabielere acrylonitril-butadien-styreen (ABS), het materiaal dat tot op heden nog wordt gebruikt.

Hoofdstuk 2: De blauwe rails periode (1966-1979)

1966

Nadat in 1963 LEGO "het wiel uitvond" kwamen de eerste treinsets met rails op de markt in 1966. LEGO koos voor een eigen maatvoering bij de invoer van de treinen en koos er dus voor om niet in de bekende schalen, zoals H0 (1:87) te werken, zoals vele andere merken dat wel deden.

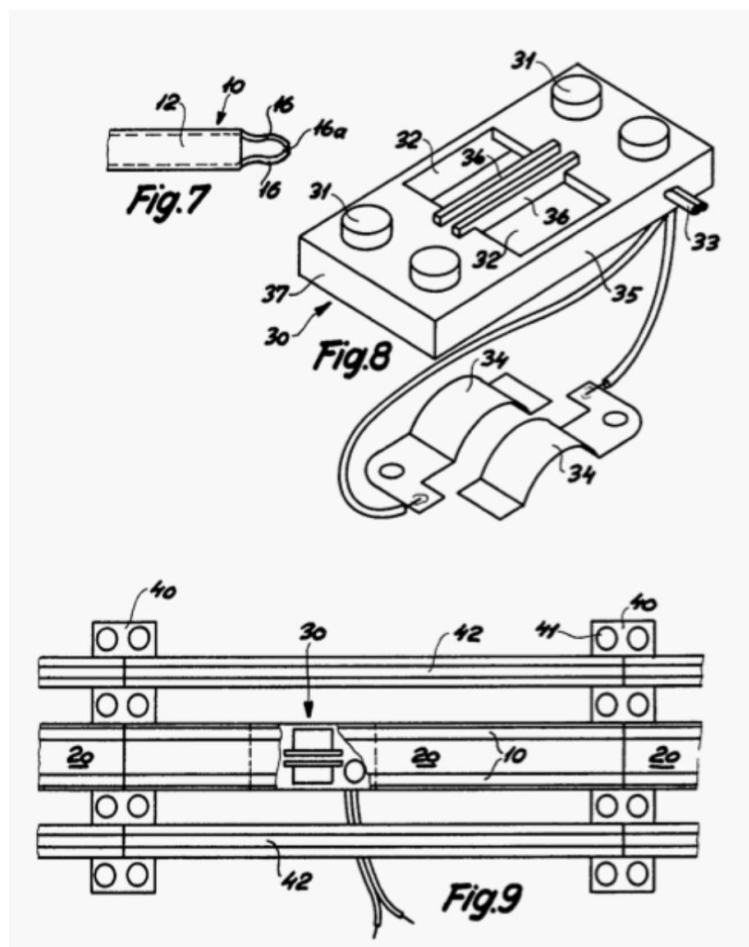
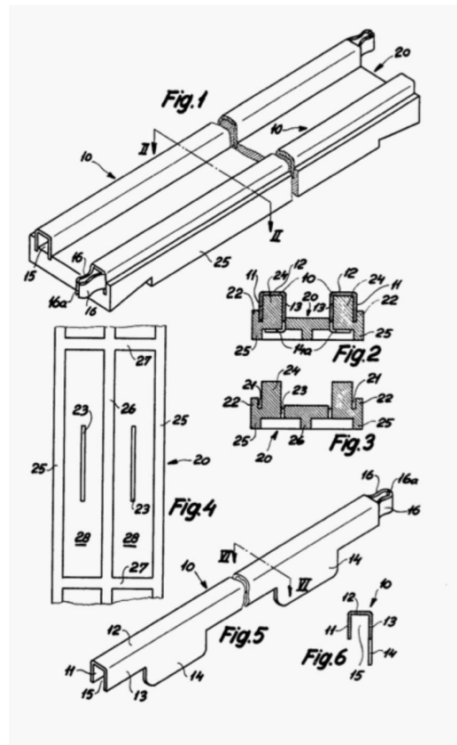
Het nieuwe treinconcept bestaat uit treinen die uit de losse bekende LEGO elementen kon worden opgebouwd. Eenvoudige sets kunnen later nog uitgebreid worden met een (batterijen) motor en met meer rails.

Ook kan de treinbaan worden aangekleed met eigen gemaakte of bestaande auto's en huizen.

In 1966 werd in Nederland hiervoor, net als in vele andere landen een octrooi aangevraagd. In octrooi 6617056 werd de nieuwe LEGO spoorbaan beschreven, evenals de verschillende elementen, waaruit de treinbaan is opgebouwd. Denk hierbij aan rails, stroomgeleiders, wissels, etc.

OCTROOIRAAD		PRIJS 12,50
		Ter inzage gelegde
NEDERLAND		Octrooiaanvraag No. 6 6 1 7 0 5 6
		Klasse 77 f 19 a (77 f 23).
		Int. Cl. A 63 h 19/30 (A 63 h 33/08).
Indieningsdatum: 2 december 1966, 24 uur.		Datum van terinzagelegging: 14 juni 1967.
De hierna volgende tekst is een afdruk van de beschrijving met conclusie(s) en tekening(en), zoals deze op bovengenoemde datum werden ingediend.		
Aanvrager: A/S Lego System te Billund, Denemarken.		
Gemachtigde: Octrooi- en Merkenbureau van Exter (N.J. Gerhart e.a.) te 's-Gravenhage.		
Ingeroepen recht van voorrang: 13 december 1965 Denemarken No. 6378/65		
Korte aanduiding: Bouwdoos voor het samenstellen van rails voor miniatuur-spoorbanen.		

Octrooi 6617056

Afbeeldingen bij octrooi 163724 (12 volt trein)